

Nr 218.

Af herr **Jeansson** i Kalmar i *anledning af Kungl. Maj:ts proposition med förslag till lag om aktiebolag och till lag om vissa ändringar i lagen om handelsbolag och enkla bolag den 28 juni 1895.*

Med anledning af Kungl. Maj:ts nådiga proposition nr 54 till Riksdagen med förslag till lag om aktiebolag m. m. får jag härmed aflämna följande motion:

I § 28 föreslås att nu gällande bestämmelse, att det skall åligga styrelsen att hålla aktieboken tillgänglig för en hvar, som vill taga kännedom om densamma, skall kvarstå.

Då erfarenheten gifvit vid handen att utomstående, som ej haft något annat intresse för ett bolag än att handla med och spekulera i dess aktier, missbrukat de erhållna upplysningarna och därigenom förorsakat såväl aktieägarne som bolaget afsevärd skada, får jag hemställa att denna olägenhet i den nya lagen måtte undanröjas.

Den i § 41 föreslagna bestämmelsen, att vid aktiekapitalets ökning den senast fastställda balansräkningen skall genom styrelsens försorg kungöras i allmänna tidningar, torde mängen gång kunna blifva till stor skada för vederbörande bolag, emedan därigenom skulle lämnas konkurrenser en inblick i bolagets ställning, hvarigenom de skulle blifva i tillfälle att förorsaka affären stort afbräck. Under sådana förhållanden måste bolaget afstå från att öka sitt aktiekapital och därmed utvidga sin rörelse. Detta gäller särskildt för en stor del industribolag, som äro så kallade familjebolag, hvilkas aktier icke äro utsläppta i handeln utan stanna hos familjens medlemmar.

Ett betydande antal sådana bolag finnes i landet, och det torde endast vara till främjandet af utvecklingen utaf landets industri att dylika

bolag, hvars ändamål afser att kapitalet vid dödsfall ej skall utbrytas ur affären, på det denna må orubbad fortgå, ytterligare skola bildas. Därför torde hänsyn böra tagas till dessa bolags intressen, i all synnerhet när sådant kan ske utan att skada andras rätt.

Genom en alternativ bestämmelse, att hvarje aktieägare skall per post meddelas om bolagsstämmans beslut, därest han ej själf deltagit däri, samt vid anfordran erhålla den senaste fastställda balansräkningen, vinnes ju syftet med § 41 fullt ut lika bra som enligt den föreslagna lydelsen.

Sistlidne Riksdags beslut om ändring i tryckfrihetsförordningen därhän, att vissa meddelanden af hithörande slag ej få offentliggöras, lämnar också stöd för min nu gjorda framställning.

I § 91 är en väsentlig skärpning vidtagen rörande ändring af bolagsordning, då det stipuleras att å den stämma, som sist hålles, *samtliga röstande* och dessa representerande minst $\frac{3}{4}$ af hela aktiekapitalet skola vara om beslutet ense.

Det ligger i öppen dag att en dylik vetorätt skall kunna missbrukas genom utpressningar af aktieägare, som ej ha något intresse af bolaget.

Ty hvilket pris skulle ej en aktieägare, som endast har en aktie å 50 kronor i ett miljonbolag, kunna tilltvinga sig genom att motsätta sig en för alla öfrige värdefull ändring af bolagsordningen?

Och ändring af t. ex. bestämmelse om föremålet för bolags verksamhet är ju något som ofta kan förekomma i framåtsträfvande affärer, som ha en alltför begränsad verksamhet stipulerad i bolagsordningen. Genom den föreslagna bestämmelsen skulle också en konkurrent till bolaget lätt kunna förhindra bolagets utveckling.

Då dessutom nu gällande stränga bestämmelser väl ej visat sig otillräckliga, torde skärpning däri vara obehöflig.

På grund af hvad jag sålunda anfört tillåter jag mig hemställa, att Riksdagen i Kungl. Maj:ts proposition nr 54 måtte vidtaga följande ändringar:

att § 28 sista stycket måtte erhålla följande lydelse:
Styrelsen — — — tillgänglig för aktieägarne samt för tjänsteman som i fiskaliskt intresse begär att få taga del af densamma;

att § 41 måtte erhålla sådan lydelse, att här ifrågavarande meddelande i stället för genom annonsering må delgifvas hvarje aktieägare genom rekommenderadt bref;

att § 91 mom. 2 måtte erhålla följande lydelse:
Beslut afseende — — — som sist hålles, biträdts
af minst $\frac{3}{4}$ af de röstande med ett sammanlagdt aktie-
belopp af minst $\frac{3}{4}$ af hela aktiekapitalet. Där aktier
— — — må ökas.

Stockholm den 28 februari 1910.

Joh. Jeansson
i Kalmar.
